

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 13 września 2015 roku powód A. Z., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych J. K. (1) i A. F. (1) na rzecz powoda kwoty 76.131,59 zł wraz z ustawowymi odsetkami, naliczanymi w stosunku do każdego z pozwanych od daty doręczenia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 1 stycznia 2008 roku zawarł z pozwanymi umowę spółki cywilnej w celu wspólnego prowadzenia działalności gospodarczej pod firmą (...) spółka cywilna z siedzibą w K.. Działalność spółki finansowana była przez wspólników zgodnie z objętymi udziałami, które były równe i wynosiły 1/3 (tj.33,33%). Spółka prowadziła działalność gospodarczą polegającą na produkcji wyrobów włókienniczych przeznaczonych dla przemysłu motoryzacyjnego. W trakcie obowiązywania umowy spółki, wspólnicy kupowali wspólnie urządzenia potrzebne do działalności produkcyjnej oraz niezbędne surowce. Zakup tego mienia, (stanowiącego składnik majątku wspólnego wspólników w związku z ich uczestnictwem w spółce), finansowany był w częściach równych przez każdego ze wspólników, tj. w 1/3 wartości tego mienia. Z uwagi na utrzymujący się konflikt pomiędzy wspólnikami, powód podjął decyzję o wystąpieniu ze spółki. Pismem z dnia 13 września 2012 r. powód złożył pozwanym oświadczenie o wypowiedzeniu swojego udziału w spółce w trybie art. 869 § 2 k.c., z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia. Datę wystąpienia ze spółki powód podał dzień 6 października 2012 r. (tj. datę przypadającą po upływie dwóch tygodni od dnia doręczenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy spółki pozwanemu J. K. (1), który otrzymał je później tj. w dniu 22 września 2012 roku niż pozwany A. F. (1)).

Po wypowiedzeniu przez powoda umowy spółki, pozwani kontynuowali działalność gospodarczą, wykorzystując do tego ww. urządzenia i surowce zakupione do majątku wspólnego wspólników. Dochodzona przez powoda kwota stanowi tytuł zapłaty na jego rzecz równowartości udziału we wspólnym majątku spółki cywilnej, jaką zawiązał wraz z pozwanymi. Powód przy ustalaniu wysokości swojego roszczenia nie miał możliwości wykazania pełnej specyfikacji przedmiotów majątkowych zakupionych przez niego oraz pozwanych w związku z uczestnictwem w spółce. Jednakże na podstawie posiadanej przez powoda dokumentacji w postaci wyciągów z rachunków bankowych (z potwierdzeniem zapłaty za zakup), kopii faktur oraz kopii wypisów z ewidencji środków trwałych powód wyliczył, iż łączna wartość udziału powoda w majątku wspólnym wspólników wynosiła w dacie wypowiedzenia przez powoda umowy spółki 80.438,71 złotych i złożyły się na nią następujące przedmioty:

- wózek widłowy (...) -16 K., o wartości zakupu 29.000 zł;
- wykrawarka walcowa o wartości zakupu 32.330 zł oraz wałek do wykrawarki o wartości 2.440 zł (łącznie 34.770 zł);
- wózek paletowy elektryczny wysokiego unoszenia o wartości zakupu 8.540 zł;
- prasa hydrauliczna H. (...) Gigant o wartości zakupu 17.080 zł;
- bojler elektryczny o wartości zakupu 1.557,38 zł;
- wózek paletowy o wartości zakupu 2.500 zł;
- aplikatory kleju o łącznej wartości zakupu 35.453,68 zł;
- kompresory (3 sztuki) o łącznej wartości 6.659,16 zł;
- krosno (...) o wartości zakupu 35.000 zł oraz urządzenie nawijające do krosna za cenę 12.200 zł. oraz koszty modernizacji, łączna wartość zmodernizowanego urządzenia wyniosła 61.174 zł;
- siatka z włókna szklanego wraz z kosztami certyfikacji siatki (łączna cena 12.292,72 zł);

- włókno szklane (tzw. rowing) w ilości 3.282 kg, o łącznej wartości 15.097,2 zł (4,6 zł/kg);

- środki pieniężne w kwocie 5.382,09 zł zgromadzone na rachunku bieżącym wspólników prowadzonym przez Bank (...);

- wymagalna wierzytelność wobec (...) sp. z o.o. z siedzibą w A. o zapłatę kwoty 45.699,95 zł z tytułu wynagrodzenia za wykonane przez nich umowy dostawy towarów.

Powód otrzymał informację, iż po jego stronie (oraz pozwanych) istnieje zobowiązanie pieniężne w łącznej kwocie 12.92136 zł wobec (...) sp. z o.o., które zostało uregulowane przez pozwanych w toku postępowania egzekucyjnego. Z uwagi na wielkość przysługującego powodowi udziału w majątku wspólnym, powód zobowiązany był do spłaty ww. długu do kwoty 4.307,12 zł. W związku z uregulowaniem tego długu przez pozwanych, powód odliczył tę kwotę od wartości dochodzonego niniejszym powództwem roszczenia. W konsekwencji powód domagał się od pozwanych zapłaty kwoty 76.131,59 zł (pozew, k.2-6v).

W odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 10 grudnia 2012 roku pozwany A. F. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany A. F. (1) zakwestionował powody oraz termin wystąpienia powoda ze spółki. Pozwany wskazał, że spółka już od dłuższego czasu nie prowadziła działalności produkcyjnej, a pozwany dążył do rozliczenia majątkowego spółki jak i roszczeń oraz zobowiązań wspólników wobec siebie jak wobec spółki. Według twierdzeń pozwanego w imieniu powoda zarówno w trakcie działalności spółki jak i już po jej zakończeniu sprawami spółki zajmował się na bieżąco ojciec powoda – A. Z.. Powód nie interesował się bieżącą działalnością spółki. Ponadto, pozwany podniósł, że ruchomości należące do wspólników spółki były już nabyte jako używane albo w większości poważnie zużyte w trakcie prowadzonej działalności gospodarczej i przedstawiały wartość znacznie niższą od wskazanej przez powoda. Podniesiono w tym względzie, że spółka nie posiada siatki z włókna szklanego, włókna szklanego jak i urządzenia do wytwarzania tego produktu, albowiem zgodnie z oświadczeniem J. K. (1) powyższe elementy zostały częściowo spółce skradzione, natomiast materiał bez posiadania aprobat technicznych miał wartość znikomą, o wiele niższą od wskazanej przez powoda. Co więcej – jak wskazał pozwany - powód z uwagi na działania swego ojca – A. Z. prowadzącego gospodarkę finansową spółki dokonał przysporzeń finansowych na swoją rzecz niemających uzasadnienia prawnego. Pozwany zakwestionował, także wysokość roszczenia spółki wobec swego kontrahenta – Spółki (...) Sp. z o.o. Wierzytelność ta była przedmiotem kompensaty z wierzytelnościami tej spółki wobec spółki (...) s.c. z tytułu współpracy handlowej pomiędzy tymi podmiotami (odpowiedź na pozew pozwanego A. F. (1), k.92-93).

Pozwany J. K. (1) nie złożył w wyznaczonym terminie odpowiedzi na pozew, a dopiero na rozprawie w dniu 15 stycznia 2016r. wniósł o oddalenie powództwa (stanowisko pozwanego w e- protokole rozprawy czas 00:08:25).

Wobec stanowiska pozwanego J. K. (1) przedstawionego w piśmie procesowym z dnia 5 września 2017 roku (k.434-435) wniesionym po zamknięciu rozprawy, Sąd otworzył sprawę na nowo. Pozwany w piśmie tym podniósł zarzut potrącenia roszczenia powoda objętego pozwem, wskazując, że wycena majątku spółki nie uwzględniała kosztów poniesionych przez pozwanego J. K. (1), sprzedaży naczepy i samochodu ciężarowego, oraz faktu, że część rzeczy z majątku spółki została zabrana oraz, że wyprowadzono należności dla firmy (...). Ponadto, pozwany J. K. (1) wskazał, że do dnia 31 sierpnia 2017 roku poniósł koszty przechowywania składników majątku na kwotę 36.584,00 zł i koszty utylizacji odpadów na kwotę 2.899,00 złotych, wobec powyższego domagał się ich rozliczenia (pismo pozwanego J. K. (1), k.434-436; postanowienie o otwarciu zamkniętej rozprawy na nowo- protokół z dnia 12 września 2017 r., k.440).

Powód w piśmie procesowym z dnia 2 października 2017 roku ograniczył żądanie pozwu do wartości 61.569,44 złotych wraz z ustawowymi odsetkami, naliczanymi w stosunku do każdego z pozwanych od daty doręczenia pozwu do dnia zapłaty (pismo powoda, k.458-467).

W toku dalszego postępowania strona powodowa podtrzymała żądanie do wysokości 61.569,44 złotych, zaś pozwani wnosili o oddalenie powództwa.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 stycznia 2008 r. powód oraz pozwani zawarli umowę spółki cywilnej, w celu wspólnego prowadzenia działalności gospodarczej pod firmą (...) s.c. z siedzibę w K.. Spółka prowadziła działalność gospodarczą polegającą na produkcji wyrobów włókienniczych przeznaczonych dla przemysłu motoryzacyjnego. Działalność spółki finansowana była przez wspólników zgodnie z objętymi udziałami tj. 33,33% (dowód: umowa spółki cywilnej z dnia 01.01.2008r., k.8-10; przesłuchanie pozwanego J. K. (1) e-protokół z dnia 31.08.2017r. czas nagrania: 00:21:28 – k.427-432).

W trakcie obowiązywania umowy spółki, wspólnicy kupowali wspólnie urządzenia potrzebne do działalności produkcyjnej oraz niezbędne surowce. Zakup tego mienia, (stanowiącego składnik majątku wspólnego wspólników w związku z ich uczestnictwem w spółce), finansowany był w częściach równych przez każdego ze wspólników, tj. w 1/3 wartości tego mienia (dowód: przesłuchanie pozwanego J. K. (1) e-protokół z dnia 31.08.2017r. czas nagrania: 00:21:28 – k.427-432).

Do daty wystąpienia powoda ze spółki wszyscy wspólnicy byli współwłaścicielami następujących urządzeń, surowców oraz posiadali następujące prawa majątkowe związane z wykonywaną wspólnie działalnością gospodarczą:

- **wózek widłowy (...) -16 K.**, o wartości zakupu 29.000 zł netto. Wózek został wzięty w leasing w dniu 28 lipca 2009 r. W dniu 17.08.2012r. wózek został wykupiony od funduszu leasingowego przez spółkę (...) s.c. za kwotę 5.800 zł netto, wózek wzięty w leasing w 2009 r. nie był fabrycznie nowy, był eksploatowany przez spółkę (...) przez 3 lata. Wartość rynkowa wycenianego wózka widłowego K. (...) -16 na dzień 6 października 2012r. wynosi 25.100 zł netto (dowód: umowa leasingu operacyjnego, k.17-20; umowa sprzedaży, k.194-194v; pisemna opinia biegłego w zakresie wyceny maszyn i środków technicznych mgr inż. A. W. z dnia 10.09.2016r., k.283-361; zeznania świadka A. Z. e-protokół z dnia 22.06.2016r., czas nagrania: 00:30:06, akta sprawy I Cps 17/16 –k.272-274);

- **kompresory (3 sztuki)**. Jedna sztuka kompresora widnieje w spisie ewidencji środków trwałych. Wartość tego kompresora wg spisu na dzień nabycia, 19 września 2009r. wynosiła 2540,16 zł netto, maszyna była prawidłowo eksploatowana i nie była uszkodzona, dlatego można przyjąć, że utrata wartości dla kompresora po 3 latach eksploatacji wynosi średnio około 30%. Wartość rynkowa tego kompresora na dzień 06.10.2012r. wynosi 1.778,11 zł, po zaokrągleniu 1.780 zł netto. Pozostałe dwa kompresory są ujęte tylko w wyciągu operacji bankowych (dowód: wyciąg z ewidencji środków trwałych, k.30; wyciąg z rachunku bankowego, k.36; pisemna opinia biegłego w zakresie wyceny maszyn i środków technicznych mgr inż. A. W. z dnia 10.09.2016r., k.283-361; zeznania świadka A. Z. e-protokół z dnia 22.06.2016r., czas nagrania: 00:30:06, akta sprawy I Cps 17/16 –k.272-274);

- **bojler elektryczny**, który został zakupiony w dniu 19 sierpnia 2009 r. za kwotę 1.557,38 zł netto. Bojler był prawidłowo eksploatowany i nie był uszkodzony. Dlatego można przyjąć, że utrata wartości dla bojlera po 3 latach eksploatacji wynosi średnio około 35%. Przy takich założeniach hipotetyczna wartość rynkowa tego bojlera na dzień 06.10.2012r. wynosi 1012,30 zł, po zaokrągleniu 1010 zł netto (dowód: wyciąg z ewidencji środków trwałych, k.30; pisemna opinia biegłego w zakresie wyceny maszyn i środków technicznych mgr inż. A. W. z dnia 10.09.2016r., k.283-361; zeznania świadka A. Z. e-protokół z dnia 22.06.2016r., czas nagrania: 00:30:06, akta sprawy I Cps 17/16 –k.272-274);

- **aplikatory do kleju**: 1 sztuka –aplikator pneumatyczny HB 70S, zakupiony w dniu 28.02.2008r. za kwotę 6.000 zł netto od firmy P.H.U. (...) A. Z., 1 sztuka – aplikator pneumatyczny bez symbolu, zakupiony w dniu 28.02.2008r. za kwotę 5.600 zł netto od firmy P.H.U. (...) A. Z., 1 sztuka aplikator pneumatyczny HB 700 Spray, wynika, że został zakupiony za kwotę 5400 zł netto w dniu 12.03.2008r., 1 sztuka - aplikator pneumatyczny HB 700 Spray, zakupiony za kwotę 4.317,88 zł netto w dniu 05.06.2008r., 2 sztuki - aplikatory pneumatyczne HB 700 Spray zakupione w dniu 19.06.2009 r. za kwotę 2x 4712,40 zł = 9.424,80 zł netto od firmy (...), 1 sztuka – aplikator pneumatyczny HB 700

Spray zakupiony w dniu 24.06.2009r. za kwotę 4.711 zł netto od firmy (...), 1 sztuka – aplikator pneumatyczny HB 710
Spray zakupiony w dniu 15.12.2009r. za kwotę 4.969,20 zł netto. Aplikatory były intensywnie eksploatowane, świadczą o tym faktury zakupów dużej ilości kleju, częstotliwość napraw i zakupu części zamiennych, również potwierdza tezę o dużym ich wyeksploatowaniu (w 2010r. -13 napraw i zakupów części, a w 2011r. -17, ich wartość wynosi 0 zł (dowód: faktura VAT nr (...) z dnia 28.02.2008r.- k. 31; wyciąg z ewidencji środków trwałych, k.26; faktura VAT (...) z dnia 19.06.2009r. – k. 174; wyciąg z ewidencji środków trwałych, k.28; faktura VAT (...) z dnia 24.06.2009r.,k. 175;faktura VAT (...) z dnia 15.12.2009r. – k. 199; pisemna opinia biegłego w zakresie wyceny maszyn i środków technicznych mgr inż. A. W. z dnia 10.09.2016r., k.283-361; uzupełniająca opinia pisemna biegłego w zakresie wyceny maszyn i środków technicznych mgr inż. A. W. z dnia 30.09.2016r., k.305-310; zeznania świadka A. Z. e-protokół z dnia 22.06.2016r., czas nagrania: 00:30:06, akta sprawy I Cps 17/16 –k.272-274);

-**krosno (...)** zostało zakupione w dniu 20.10.2010 r. za kwotę 35.000 zł netto. Dodatkowo zostały wykonane modernizacje przystosowujące krosno do cięcia włókna szklanego oraz instalację elektryczną do zasilania suszarki. Wartość rynkowa krosna na dzień 06.10.2012r. wynosi 26.633 zł, w zaokrągleniu 26.600 zł netto (dowód: umowa sprzedaży – k.37-39; umowa o dzieło – k. 40-41; faktura VAT nr (...) z dnia 26.04.2010r.-k.42; pisemna opinia biegłego w zakresie wyceny maszyn i środków technicznych mgr inż. A. W. z dnia 10.09.2016r., k.283-36; zeznania świadka A. Z. e-protokół z dnia 22.06.2016r., czas nagrania: 00:30:06, akta sprawy I Cps 17/16 –k.272-274);

- **wózek paletowy ręcznego wysokiego podnoszenia**, wartość tego wózka wg spisu na dzień nabycia12.02.2008r. wynosiła 2.500 zł netto, stan techniczny dobry, udźwieg wózka to 1000 kg. Wartość rynkowa wózka paletowego ręcznego wysokiego podnoszenia na dzień 06.10.2012r. wynosi po zaokrągleniu 1.550 zł netto (dowód: wyciąg z ewidencji środków trwałych, k.30; pisemna opinia biegłego w zakresie wyceny maszyn i środków technicznych mgr inż. A. W. z dnia 10.09.2016r. , k.283-361; zeznania świadka A. Z. e-protokół z dnia 22.06.2016r., czas nagrania: 00:30:06, akta sprawy I Cps 17/16 –k.272-274);

- **wózek paletowy elektryczny wysokiego podnoszenia**, został zakupiony w dniu 20.05.2008r. od firmy (...). C.” za 7.000 zł netto, udźwieg wózka to 1000 kg, wysokość podnoszenia 3000mm. Brak osłony, akumulator nie nadawał się do użytku, dźwignia sterująca podnoszeniem wideł była ułamana. W związku z uszkodzeniami wózka, jego wartość należy obniżyć o co najmniej 40%. Wartość rynkowa wycenianego wózka wynosi 2.710,97 zł, w zaokrągleniu 2.710 zł netto (dowód: faktura VAT nr (...) z dnia 20.05.2008r., k. 23; pisemna opinia biegłego w zakresie wyceny maszyn i środków technicznych mgr inż. A. W. z dnia 10.09.2016r. , k.283-361);

- **wykrawarka walcowa MV 1500**, firma (...), producent tych wykrawarek sprzedał 2 wykrawarki firmie PHU (...). Jedna sztuka została sprzedana 18.05.2007r. za kwotę 26.500 zł netto, druga została sprzedana 17.01.2008r. za kwotę 26.500 zł netto. Został zakupiony dodatkowy wałek do wykrawarki za kwotę 2.440 zł brutto, czyli 2000 zł netto. W. M. 1500 ma szerokość roboczą 1500 mm, a długość stołów podawczych rolkowych wynosi po 1500 mm. Napęd wykrojnika jest ręczny. W. miała 4,5 roku na dzień 06.10.2012 r., w tym czasie była intensywnie eksploatowana – świadczą o tym liczne faktury za regenerację wałów dociskowych. Maszyna jest dużo bardziej zużyta, jej wartość należy obniżyć o 20%. Wartość wycenianej maszyny wynosi 12.194,80 zł, w zaokrągleniu 12.200 zł netto (dowód: faktura VAT nr (...) z dnia 18.05.2007r.– k. 169; faktura VAT nr (...) z dnia 17.01.2008 – k. 168; faktura VAT nr (...) z dnia 27.03.2008r. –k. 21; wyciąg z konta bankowego - k. 20; faktura VAT nr (...)r. firmy (...) z dnia 12.05.2009r. – k.160; pisemna opinia biegłego w zakresie wyceny maszyn i środków technicznych mgr inż. A. W. z dnia 10.09.2016r., k.283-361);

- **prasa hydrauliczna H. (...)** prasa została sprzedana przez firmę PHU (...) firmie (...) w dniu 28.02.2008r. za kwotę 14000 zł netto. Tabliczki znamionowej wynika, że została wyprodukowana w 1992r. przez firmę (...) w Niemczech. Siła nacisku prasy wynosi 14 ton, zasilana jest silnikiem o mocy 7,5kW. Wartość rynkowa na dzień 06.10.2012r. wynosi 12.000 zł netto (dowód: faktura VAT nr (...) z dnia 28.02.2008r. – k.25; pisemna opinia biegłego w zakresie wyceny maszyn i środków technicznych mgr inż. A. W. z dnia 10.09.2016r., k.283-361; zeznania świadka A. Z. e-protokół z dnia 22.06.2016r., czas nagrania: 00:30:06, akta sprawy I Cps 17/16 –k.272-274);

- **kompresor AF 20E 50M** został zakupiony w dniu 24.07.2009r. w firmie (...) -service” F. s. j. za kwotę 860,66 zł netto. Kompresor ten jest agregatem tłokowym, wyprodukowanym przez firmę (...), moc silnika 1,5 kW, wydajność 193 i/min, poj. zbiornika 50 l. Na dzień 06.10.2012r. kompresor był prawidłowo eksploatowany przez spółkę (...) przez 3 lata, nie był uszkodzony, utrata wartości dla kompresora po 3 latach eksploatacji wynosi średnio około 30% ; wartość rynkowa tego kompresora na dzień 06.10.2012r. wynosi 602,46 zł, po zaokrągleniu 600 zł netto (dowód: faktura (...) z dnia 24.07.2009r. – k.314; uzupełniająca opinia pisemna biegłego w zakresie wyceny maszyn i środków technicznych mgr inż. A. W. z dnia 30.09.2016r., k.305-310);

- **wózek paletowy** zakupiony w dniu 27.05.2009 r. w firmie (...) za kwotę 768,85 zł netto, wózek był prawidłowo eksploatowany i nie był uszkodzony. Na dzień 06.10.2012r. wózek był eksploatowany przez spółkę (...) przez 3 lata, wartość rynkowa tego wózka na dzień 06.10.2012r. wyniosła 538,20 zł, po zaokrągleniu 540 zł netto (dowód: faktura VAT (...) z dnia 27.05.2009r. – k.312; uzupełniająca opinia pisemna biegłego w zakresie wyceny maszyn i środków technicznych mgr inż. A. W. z dnia 30.09.2016r., k.305-310);

-**wózek paletowy o długości 115 cm**, został zakupiony w dniu 14.09.2009r. w firmie (...) wózki widłowe sp. z o. o.” za kwotę 790 zł netto. Wózek był prawidłowo eksploatowany i nie był uszkodzony. Utrata wartości wózka po 3 latach eksploatacji wynosi średnio około 30%, wartość rynkowa tego paletniaka na dzień 06.10.2012r. wynosi 553 zł, po zaokrągleniu 550 zł netto (dowód: faktura VAT (...) z dnia 14.09.2009r. – k.313; uzupełniająca opinia pisemna biegłego w zakresie wyceny maszyn i środków technicznych mgr inż. A. W. z dnia 30.09.2016r., k.305-310);

Poza urządzeniami niezbędnymi do działalności produkcyjnej, (...) spółki (...) przed wystąpieniem powoda ze spółki, nabyli niezbędne surowce w postaci siatki z włókna szklanego na kwotę 4.940,00 zł netto, oraz włókno szklane (rowing) na kwotę 21.926,40 zł netto (dowód: faktura VAT (...) z dnia 28.04.2012r., k.48; faktura VAT nr (...) z dnia 04.04.2011 – k. 180; faktura VAT nr (...) /2011z dnia 19 maja 2011 roku - k. 181; pisemna opinia biegłego sądowego w dziedzinie elektrotechniki i energetyki przemysłowej, energetyki odnawialnej oraz rachunkowości, księgowości i finansów dr inż. B. T. – z dnia 28 czerwca 2017 roku - k.371-381; zeznania świadka A. Z. e-protokół z dnia 22.06.2016r., czas nagrania: 00:30:06, akta sprawy I Cps 17/16 –k.272-274).

W dniu 4 czerwca 2012 roku pozwany A. F. (1) dokonał sprzedaży ciągnika samochodowego marki M. (...) za kwotę 7.000 zł netto i naczepy ciężarowej T. S. 3340 za kwotę 7.000 zł netto. A. Z. oraz J. K. (1) byli informowani przez A. F. (1) w drodze korespondencji mailowej o zamiarze sprzedaży auta wraz z naczepą. Następnie A. F. (1), który dokonał tej sprzedaży, wysłał do J. K. (1) oraz powoda skany faktur sprzedażowych. W wiadomości mailowej z dnia 13 lipca 2013 roku J. K. (1) wyraził swoją dezaprobatę w związku ze sprzedażą pojazdów, mimo uprzedniej zgody (dowód: faktura VAT nr (...) z dnia 04.06.2012r. – k.477; faktura VAT nr (...) z dnia 04.06.2012r.- k. 478; korespondencja mailowa z dnia 29.05.2012r. – k. 475; korespondencja mailowa z dnia 13.03.2013r. – k.476).

(...) spółki (...) w okresie od 1 lipca 2009 roku do 11 lipca 2012 roku prowadziła Kancelaria (...) mgr G. D. w K.. Z dniem 11 lipca 2012 r. umowa o prowadzenie podatkowej księgi przychodów i rozchodów została wypowiedziana przez G. D. ze skutkiem natychmiastowym. Całość dokumentacji została wydana za pokwitowaniem w dniu 30.07.2012 r. wspólnikowi A. F. (1) (dowód: pismo Kancelarii (...) mgr G. D. z dnia 12.11.2015r. – k. 77; wypowiedzenie umowy o prowadzenie podatkowej księgi przychodów i rozchodów z dnia 11.07.2012r. – k.78-80; zawiadomienie urzędów skarbowych w O. i P. o wypowiedzeniu umowy wraz z potwierdzeniem nadania – k.81-83; e-mail z dnia 24.07.2012 od wspólnika J. K. (2) zlecający wydanie dokumentów A. F. (1) – k. 85; e-mail od wspólnika A. Z. z dnia 24.07.2012 r. zlecający wydanie dokumentów A. F. (1) – k. 84, pokwitowanie wydania dokumentów z dnia 30.07.2012 r. A. F. (1) zawierające wykaz wydanych dokumentów – k.86-87; zeznania świadka G. D. e-protokół z dnia 22.06.2016r., czas nagrania: 00:05:55-00:16:49, akta sprawy I Cps 17/16 –k.272-274 przesłuchanie pozwanego J. K. (1) e-protokół z dnia 31.08.2017r. czas nagrania: 01:04:28 – k.427-432).

Sprawami finansowymi spółki w imieniu powoda zajmował się jego ojciec A. Z. (dowód: zeznania świadka A. Z. e-protokół z dnia 22.06.2016r., czas nagrania: 00:48:26, akta sprawy I Cps 17/16 –k.272-274; przesłuchanie powoda A. Z. e-protokół z dnia 22.06.2016r., czas nagrania: 01:28:47, akta sprawy I Cps 17/16 –k.272-274).

Pismem z dnia 13 września 2012 r. powód złożył pozwanym oświadczenie o wypowiedzeniu swojego udziału w spółce w trybie art. 869 § 2 k.c., z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia. Oświadczenie powoda zostało odebrane przez J. K. (1) w dniu 22 września 2012 r., a przez A. F. (1) w dniu 14 września 2012 r. (dowód: pismo powoda z dnia 13.09.2012r. wraz z dowodami doręczenia pisma pozwanym, k.11-16).

W związku z wystąpieniem ze spółki, powód wzywał pozwanym, aby wypłacili mu sumę pieniężną odpowiadającą jego udziałowi we wspólnie wypracowanym majątku wspólników, pozwani jednak nie rozliczyli się z powodem. Powód wzywał także pozwanym do umożliwienia mu wglądu w rachunek bankowy wspólników oraz przedstawienia dokumentacji księgowej w celu rozliczenia należnej powodowi spłaty, jednak spotkał się z odmową i brakiem współpracy w tym zakresie (dowód: korespondencja mailowa, e-mail z dnia 10.10.2012r.-k. 62; e-mail z dnia 31.10.2012r. –k.63-64; e-mail z dnia 15.02.2013r. – k.65; zeznania świadka A. Z. e-protokół z dnia 22.06.2016r., czas nagrania: 00:41:28-00:16:49, akta sprawy I Cps 17/16 –k.272-274).

Po wypowiedzeniu umowy spółki przez powoda A. Z. nie doszło do przeprowadzenia inwentaryzacji majątku spółki, czyli spisu z natury, pozwani nadal prowadzili działalność gospodarczą. Maszyny jak i włókno szklane, wyroby gotowe z tego materiału pozostały w majątku spółki (dowód: ustna opinia uzupełniająca biegłego sądowego w dziedzinie elektrotechniki i energetyki przemysłowej, energetyki odnawialnej oraz rachunkowości, księgowości i finansów dr inż. B. T. e-protokół z dnia 31 sierpnia 2017 roku, czas nagrania: 00:07:11– k.427-432; przesłuchanie pozwanego J. K. (1) e-protokół z dnia 31.08.2017r. czas nagrania: 01:04:20 – k.427-432; ; przesłuchanie pozwanego J. K. (1) e-protokół z dnia 31.08.2017r. czas nagrania: 00:33:14 -k.427-432; e-mail z dnia 15.02.2016 r. – k. 65).

Siatka i włókno szklane w okresie przechowywania uległo osłabieniu, część z tego materiału została zutylizowana w okresie marzec – kwiecień 2016 roku, natomiast pozostała część nadal jest przechowywana przez pozwanego J. K. (1) (dowód: przesłuchanie pozwanego J. K. (1) e-protokół z dnia 31.08.2017r. czas nagrania: 00:33:14 –00:39:16 k.427-432; faktura VAT (...) z dnia 22 marca 2016 roku – k.426d; faktura VAT (...) z dnia 4 kwietnia 2016 roku – k. 426e).

Przed wypowiedzeniem umowy spółki przez powoda, spółka (...) dokonała sprzedaży na rzecz firmy (...) gotowego produktu w postaci podłogi PANDA i z tego tytułu spółka (...) wystawiła 4 faktury na łączną kwotę 32.778,75 zł netto (40.317,36 brutto) (dowód: faktura VAT nr (...) z dnia 18.05.2012r. –k. 58; faktura VAT nr (...) z dnia 25.05.2012r. – k.59; faktura VAT nr (...) z dnia 31.05.2012r. –k.60; faktura VAT nr (...) z dnia 31.05.2012r. –k.61).

Wszystkie należności z faktur zostały przekazane na rachunek bankowy Banku (...) należące do spółki (...):

- w dniu 07.12.2012 r. na poczet faktury FV (...) – kwota 5.000 zł ;
- w dniu 18.10.2012 r. na poczet faktury FV (...) – kwota 10.000 zł;
- w dniu 27.01.2014 r. na poczet faktury FV (...) - kwota 4.741,50 zł;
- w dniu 30.01.2014 r. na poczet faktury (...) oraz części (...) – kwota 10.000 zł;
- w dniu 06.02.2014 r. na poczet faktury (...) – kwota 2.500 zł w dniu 03.09.2014 r. na poczet faktury (...) oraz pozostałej części FV (...) – kwota 3.952,78 zł

(dowód: wyciąg z rachunku bankowego Banku (...), k. 57, 468,-470).

Majątek spółki na dzień wystąpienia powoda ze spółki należy szacować z uwzględnieniem środków trwałych wyrażonych w kwotach netto i brutto, kosztów zwiększających wartość środków trwałych, środków obrotowych w tym zapasów w postaci włókna szklanego, środków pieniężnych na rachunku spółki, wierzytelności od firmy (...). Z podsumowania kwota netto wyszczególnionego majątku wynosi 240.964,08 zł, co daje kwotę na wspólnika 80.321,36 zł (tj. 240.964,08 /3=80.321,36 zł). Tak rozliczona kwota nie uwzględnia stopnia zużycia, ani nie uwzględnia umorzenia z tytułu odpisów amortyzacyjnych. Wartość ogółem majątku z wyceną maszyn wynosi 155.968,20 zł, co na

jednego wspólnika przypada kwota w wysokości 51.989,41 zł. Dla maszyn i urządzeń przyjęto stawkę amortyzacji w wysokości 14% oraz okres eksploatacji 3 lata i o taki stopień zużycia pomniejszono w wykazie wartość tych rzeczy. W pozostałych pozycjach wartości odpowiadają kwotom wynikającym z faktur. Wyliczona kwota na wspólnika wyniosła 55.378,14zł. Wartość netto zakupów do rozliczenia (zapasy w majątku obrotowym) majątku na dzień wystąpienia wspólnika ze spółki z uwzględnieniem zakupu włókna szklanego to następujące pozycje:

Wartość netto zakupów do rozliczenia (zapasy w majątku obrotowym) majątku na dzień wystąpienia wspólnika ze spółki z uwzględnieniem zakupu włókna szklanego. Rozliczenie przedstawia poniższa tabela:

Wózek widłowy (...) - K. - wycena księgowa netto 16820 zł,

W. walcowa - wycena księgowa netto 15370 zł,

Wałek do wykrawarki - wycena księgowa netto 1160 zł,

Wózek paletowy elektryczny wys.pond.- wycena księgowa netto 4060 zł,

Prasa hydrauliczna H. (...) Gigant- wycena księgowa netto 8120 zł,

Bojler elektryczny- wycena księgowa netto- 903,28 zł,

Wózek paletowy- wycena księgowa netto 1450 zł,

Aplikatory do kleju - wycena księgowa netto 9860 zł,

Aplikatory do kleju ręczny- wycena księgowa netto 8198,76 zł,

Kompresor - wycena księgowa netto 1473,29 zł,

Kompresor - wycena księgowa netto 1097,56 zł,

Kompresor - wycena księgowa netto 1473,29 zł,

K. (...) wycena księgowa netto 20300zł,

Urządzenie nawijające - wycena księgowa netto 5800zł,

Umowa o dzieło urządzenie do cięcia wątku - wycena księgowa netto 3364zł

Wykonanie instalacji elektrycznej - wycena księgowa netto 3886 zł,

Siatka z włókna szklanego - wycena księgowa netto 26866,40zł,

Certyfikacja - wycena księgowa netto 5570,74zł,

Włókno szklane - wycena księgowa netto 15097,20zł,

Saldo rachunku na dzień 17.10.2012 - wycena księgowa netto 4411,55zł,

Wierzytelność (...) wycena księgowa netto 16050zł,

Wierzytelność (...) wycena księgowa netto 9450zł,

Wierzytelność (...) wycena księgowa netto 5850zł,

Wierzytelność (...) wycena księgowa netto 1428,75zł; łącznie **188060,83zł; kwota przypadająca na wspólnika 62686,94 zł zł.** Przypadająca kwota netto na wspólnika, która wynosi 62.686,94zł uwzględnia zakup włókna szklanego na kwotę 21.926,40 zł.

(pisemna opinia biegłego sądowego w dziedzinie elektrotechniki i energetyki przemysłowej, energetyki odnawialnej oraz rachunkowości, księgowości i finansów dr inż. B. T. z dnia 28 czerwca 2017 roku –k .371-381 ; ustna opinia uzupełniająca biegłego sądowego w dziedzinie elektrotechniki i energetyki przemysłowej, energetyki odnawialnej oraz rachunkowości, księgowości i finansów dr inż. B. T. e-protokół z dnia 31 sierpnia 2017 roku, czas nagrania: 00:06:21-00:14:07 – k.427-432).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dokumentów prywatnych złożonych do akt sprawy, których wiarygodność nie została skutecznie zakwestionowana przez żadną ze stron oraz przesłuchania stron: powoda A. Z. i pozwanego J. K. (1), jak również zeznań świadków G. D., A. Z., które uzupełniły materiał dowodowy w postaci dokumentów.

Poza sporem w niniejszej sprawie pozostaje to, że w trakcie obowiązywania umowy spółki, wspólnicy kupowali wspólnie urządzenia potrzebne do działalności produkcyjnej oraz niezbędne surowce, a zakup finansowany był w częściach równych przez każdego ze wspólników.

Nie został także zakwestionowany fakt, że powód wystąpił ze spółki, a pozwani kontynuowali działalność gospodarczą.

Przedmiotem sporu okazało się, ustalenie odpowiedniej sumy pieniężnej odpowiadającej udziałowi powoda we wspólnie wypracowanym majątku wspólników, oraz oszacowanie majątku spółki na dzień wystąpienia powoda ze spółki.

Sąd odmówił mocy dowodowej zeznaniom pozwanego J. K. (1) w zakresie, w jakim twierdził, iż powód nie wzywał go do wydania dokumentów, oraz że pozwany udostępnił powodowi wgląd do konta firmowego. Pozwany mijał się z prawdą twierząc również, że nie miał dostępu do konta, na które wpływały należności z wystawionych przez spółkę faktur od firmy (...), którego był współwłaścicielem. Zeznania pozwanego są sprzeczne w tym zakresie z logiką i doświadczeniem życiowym co do możliwości skutecznej kontroli zasobów finansowych, którymi gospodarowali wspólnicy spółki cywilnej.

Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego A. F. (2) z uwagi na jego nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wyznaczony przez Sąd termin rozprawy.

Podkreślić przy tym należy, iż strona pozwana, poza zaprzeczeniem zasadności zapłaty powodowi należności odpowiadającej wartości jego udziału, jednocześnie nie zaoferowała żadnego materiału dowodowego, który mógłby wpłynąć na ustalenie stanu faktycznego. W sytuacji, gdy stronami procesu są przedsiębiorcy nie istnieją podstawy do tego, by Sąd uprzywilejowywał jedną ze stron poprzez przeprowadzenie z urzędu dowodów uzasadniających jej roszczenia lub zarzuty. Obowiązek wskazywania dowodów obciąża strony (art. 232 k.p.c.). Sąd podzielił pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 r., iż nie jest zarówno zobowiązany jak i uprawniony do przeprowadzenia dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa bowiem na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne zgodnie z art. 6 k.c. (patrz wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76).

Sąd poczynił ustalenia faktyczne także w oparciu o wnioski z opinii biegłego sądowego z zakresu wyceny maszyn i środków technicznych mgr inż. A. W. (tj. pisemnej oraz pisemnej opinii uzupełniającej tego biegłego) powołanego na okoliczność ustalenia składników majątku wspólnego spółki cywilnej działającej pod firmą (...) w dacie wystąpienia powoda z tej spółki oraz rynkowej wyceny tego majątku. Opinia została wydana po dokonaniu oględzin maszyn oraz

analizie dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy – a zatem materiałów źródłowych dostarczonych przez strony. Oszacowanie dokonane przez biegłego sądowego określa hipotetyczną wartość maszyn w podejściu porównawczo-kosztowym. Biegły uzasadnił wybór metody i założenia do przyjętego stanu maszyn i szacunki ich wartości, a wnioski zostały uznane przez Sąd jako logiczne i przekonujące.

Sąd podzielił także wnioski zawarte w pisemnej opinii oraz ustnej opinii uzupełniającej biegłego dr inż. B. T. z zakresu rachunkowości, księgowości, finansów, albowiem została ona sporządzona rzetelnie i dokładnie (przy uwzględnieniu ograniczeń źródłowych). Biegły posługując się dokumentacją zgromadzoną w aktach sprawy, dokonał zestawienia składników majątkowych przy wartości netto i brutto, uwzględnił amortyzację rzeczy ruchomych. Skorzystał także z szacunku dokonanego przez A. W. biegłego w zakresie wyceny rynkowej maszyn i urządzeń. Biegły sporządził opinię wariantowo, przy czym poza sporem powinno być przyjęcie rozliczenia z uwzględnieniem siatki z włókna szklanego, bowiem jej istnienie w majątku na datę wystąpienia powoda ze spółki nie było kwestionowane przez pozwanego J. K. (1). Przyznał on ten fakt, natomiast problematyczne co najwyżej jest rozliczenie tego składnika majątkowego pomiędzy pozwanymi utrzymującymi spółkę cywilną.

Podkreślenia wymaga fakt, że dokumentacja sprawy nie zawiera sprawozdań finansowych, ani inwentaryzacji majątku, czyli spisu z natury na dzień wstąpienia ze spółki powoda A. Z., z uwzględnieniem stopnia umorzenia maszyn i urządzeń wg ewidencji prowadzonej przez spółkę. Opinii nie może dyskredytować fakt, iż biegły opierał się jedynie na dostępnej dokumentacji złożonej przez strony, albowiem to strony rażąco zaniedbały dopełnienie obowiązków wiążących z koniecznością rozliczenia się finansowego z powodem w dacie jego wystąpienia ze spółki i sporządzeniem odpowiednich dokumentów (brak pełnej ewidencji środków trwałych, amortyzacji wielkości umorzenia majątku trwałego).

Podniesione przez stronę pozwaną zarzuty do opinii stanowiły jedynie gołosłowną polemikę z wnioskami biegłych i nie zostały poparte racjonalnymi i znajdującymi oparcie w źródłach mogących zostać uznane za obiektywne argumentami, wobec czego nie mogły doprowadzić do realnego podważenia meritum opinii.

W niniejszej sprawie biegły, mimo braku wskazanych dokumentów dokonał rozliczenia w oparciu m.in. o przedstawione faktury VAT, księgę przychodów i rozchodów za rok 2009, podając spis aktywów i pasywów, co zdaniem Sądu, należało uznać za prawidłowe.

Odnośnie pisma pozwanego J. K. (1) z dnia 5 września 2017 roku złożonego już po zamknięciu rozprawy i wydaniu opinii, to należy podkreślić, że nie może wywołać zamierzonego skutku procesowego, ani wpłynąć na treść merytorycznego rozstrzygnięcia. Pozwany J. K. (1) mimo uzyskanych pouczeń wraz z doręczeniem pozwu, w toku postępowania dowodowego, wiedząc co jest przedmiotem dowodzenia i twierdzeń strony powodowej, zasadniczo nie wykazał żadnej aktywności procesowej, nie składał wniosków dowodowych, pytań do świadków, dokumentów prywatnych, urzędowych, nie zgłaszał zarzutów materialnoprawnych. Pozwany się uaktywnił i złożył obszerne pismo procesowe po tym jak Sąd zakończył postępowanie dowodowe i Przewodniczący zamknął rozprawę. Niemniej jednak spowodowało to, że Sąd na nowo otworzył rozprawę, i zobowiązał pozostałe strony procesu, do zajęcia stanowiska w sprawie. Powód i drugi z pozwanych podtrzymali swoje stanowiska w sprawie, tym bardziej, że zarzuty pozwanego skupiły się w istocie rzeczy do ponoszenia kosztów utrzymania, przechowania, bądź utylizacji składników majątkowych pozostałych po wystąpieniu powoda ze spółki cywilnej, a zatem obciążających pozostałych wspólników, a nie powoda, który nie prowadzi już działalności gospodarczej i nie jest wspólnikiem spółki cywilnej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne w zakresie kwoty 61.569,94 złotych, natomiast w pozostałej części podlegało oddaleniu.

Powód swoje roszczenie wywodził z dyspozycji art. 871 k.c., zgodnie z którym wspólnikowi występującemu ze spółki zwraca się w naturze rzeczy, które wniósł do spółki do używania, oraz wypłaca się w pieniądzu wartość jego wkładu oznaczoną w umowie spółki, a w braku takiego oznaczenia – wartość, którą wkład ten miał w chwili wniesienia, przy

czym nie ulega zwrotowi wartość wkładu polegającego na świadczeniu usług albo na używaniu przez spółkę rzeczy należących do wspólnika (§ 1); ponadto wypłaca się występującemu wspólnikowi w pieniądzu taką część wartości wspólnego majątku pozostałego po odliczeniu wartości wkładów wszystkich wspólników, jaka odpowiada stosunkowi, w którym występujący wspólnik uczestniczył w zyskach spółki (§ 2).

Przepis art. 871 k.c. reguluje w sposób dyspozytywny, a więc dopuszczający odmienne uregulowanie tych kwestii przez wspólników, sposób rozliczenia spółki z ustępującym wspólnikiem. W pierwszym rzędzie dotyczy to rozliczenia wkładu – wspólnik taki otrzymuje zwrot w naturze rzeczy wniesionych do spółki do używania oraz pieniężny ekwiwalent swojego wkładu w kwocie ustalonej w umowie spółki, a w braku takiego oznaczenia jego wartość z chwili wniesienia; rozliczenie nie obejmuje jednak wkładu polegającego na świadczeniu usług albo na używaniu przez spółkę rzeczy należących do wspólnika (§ 1). Ponadto, rozliczenie uregulowane wskazanym przepisem obejmuje ewentualny zysk spółki, tj. wyliczoną w kwocie pieniężnej część wartości wspólnego majątku, pozostałego po odliczeniu wartości wkładów wszystkich wspólników – jaka odpowiada stosunkowi, w którym ustępujący wspólnik uczestniczył w zyskach spółki (§ 2). Udział występującego wspólnika w zysku odpowiada wartości majątku wspólnego po odliczeniu wartości wkładów wszystkich wspólników, przy uwzględnieniu proporcji, w jakiej ustępujący wspólnik uczestniczył w zyskach spółki; wartość majątku spółki stanowiąca punkt wyjścia do wyliczeń powinna uwzględniać również pasywa (por. wyr. SN z 7.5.2009 r., IV CSK 14/09, L.). W wypadku wystąpienia straty na dzień wystąpienia wspólnik występujący ze spółki będzie zmuszony pokryć przypadającą na niego część niedoboru. Podstawę dla obliczenia spłaty należnej ustępującemu wspólnikowi stanowi bilans uwzględniający rzeczywistą wartość majątku spółki. W bilansie uwzględnia się wartość roszczeń, jakie przysługują wspólnikom wobec spółki i tracą swoją samodzielność i uwzględniane są jako czynnik wpływający na wysokość udziału wypłacanego ustępującemu wspólnikowi. W razie niepodzielenia zysku uprawnienia wspólników w tym przedmiocie obciążają wspólny majątek spółki, tak jak każdy inny dług stanowią pasywa spółki (wyr. SA w Katowicach z 23.6.2005 r., I ACa 121/05, OSA 2005, Nr 3, poz. 4).

Należy wskazać, że umowa spółki cywilnej zawarta między stronami procesu nie zawiera szczególnych zasad rozliczania udziału wspólnika po jego wystąpieniu ze spółki, zatem do oceny roszczenia powoda zastosowanie będą miały przepisy Kodeksu cywilnego.

Powód wypowiedział umowę na podstawie art. 869 § 2 k.c. i na tej podstawie powodowi przysługiwała wierzytelność o wypłatę równowartości jego udziału. W sprawie badano przede wszystkim wyniki finansowe spółki, aktywa i pasywa na datę wystąpienia powoda ze spółki. Powód złożył w dniu 13 września 2012 roku oświadczenie o ustąpieniu ze spółki z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia, które dotarło do pozwanego J. K. (1) w dniu 22 września 2012 roku, a do drugiego pozwanego A. F. (2) w dniu 14 września 2012 roku. Za datę wystąpienia powoda ze spółki przyjąć należy dzień 6 października 2012 r. tj. datę przypadającą po upływie dwóch tygodni od doręczenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy spółki pozwanemu J. K. (1), który otrzymał je później niż pozwany A. F. (1). Od tej daty dwóch pozostałych pozwanych wspólników miało nadal ten majątek we współwłasności łącznej, natomiast powód nabył uprawnienia do żądania zaspokojenia jego wierzytelności, która odpowiadała wartości jego udziału, czyli 1/3 tego majątku, który został ustalony na datę wystąpienia. W przypadku wystąpienia wspólnika ze spółki, dotychczasowy wspólny majątek staje się ex lege współwłasnością łączną tych wspólników, którzy w niej pozostali (wyr. SN z 25.11.2011 r., II CSK 182/11, L.). Powód zatem nie może wobec pozwanych skutecznie wysuwać innych roszczeń, niż roszczenie o zapłatę sumy pieniężnej.

Jedynie ubocznie można zauważyć, że doktryna formułuje inne zagadnienia przy rozliczaniu wspólników spółki cywilnej w przypadku wystąpienia jednego z nich, gdy spodziewany jest zysk z działalności spółki za okres rozrachunkowy, w którym jeszcze powód uczestniczył, a zysk przypadł już po wystąpieniu ze spółki w jakim dłuższym okresie czasu. W orzecznictwie spotykamy na tym tle spór. K. P. na podstawie wykładni historycznej (brak odpowiednika dawnego art. 575 § 4 KZ), przyjmuje, iż wspólnik nie uczestniczy w zyskach i stratach ze spraw niezakończonych (K. Pietrzykowski, w: Pietrzykowski, Komentarz KC, t. II, 2013, s. 657–658). Natomiast J. G. stoi na stanowisku, iż brak jest podstaw do pozbawiania wspólnika zysku powstałego po dacie utraty członkostwa, w zakresie,

jaki "bez wątpienia jest następstwem (...) osobistych działań" wykluczonego wspólnika (J. Gudowski, w: Gudowski, Komentarz KC, Ks. III, cz. II, 2013, s. 986–988).

W przedmiotowej sprawie nie mamy do czynienia z powyższymi problemami materialno-prawnymi, a Sąd miał ocenić aktywa i pasywa na datę wystąpienia powoda ze spółki. Zatem, Sąd na taką datę dokonał rozliczenia, wykorzystując wnioski zawarte w opinii biegłego z zakresu rachunkowości. Sąd przyjął na dzień wystąpienia A. Z. ze spółki-dla maszyn i urządzeń stawkę amortyzacji w wysokości 14% oraz okres eksploatacji 3 lata i o taki stopień zużycia pomniejszył poszczególne pozycje (maszyny, urządzenia), natomiast pozostałe składniki majątku odpowiadały wartością wynikającym z załączonych do akt sprawy faktur.

Biegły sądowy dokonał wyceny księgowej i przedstawił dwa warianty w wycenie majątku spółki możliwe do ustalenia na dzień wystąpienia powodowego wspólnika ze spółki. Wariant I uwzględnia zakup włókna szklanego na kwotę 21.926,40 zł (faktura (...) i faktura (...)), który doliczono do majątku obrotowego i uwzględniono w rozliczeniu i w tym ujęciu wartość majątku w przeliczeniu na udział wspólnika wynosi 62.686,94 zł. W II wariacie nie uwzględniono powyższych faktur i wartość majątku w przeliczeniu na udział na wspólnika ostatecznie wyniosła 55.378,14 złotych. Uwzględniając powyższe rozliczenie, Sąd przyjął, że wartość majątku w przeliczeniu na udział wspólnika wynosi 62.686,94 zł (wariant I w opinii biegłego). Sąd przyjmując ten wariant, miał na uwadze oświadczenie pozwanego J. K. (1), że ta siatka rzeczywiście jest i w części nadaje się do utylizacji, i jest część ruchoma majątku spółki podlegająca rozliczeniu.

Sąd odnosząc się do zarzutu potrącenia na kwotę 36.584zł, sformułowanego przez pozwanego J. K. (1) w piśmie z dnia 5 września 2017 roku, stwierdził, że brak jest podstaw w niniejszej sprawie do kompensaty wierzytelności. Powoda nie obciąża koszt przechowywania przez wspólników spółki cywilnej rzeczy, które pozostały w spółce cywilnej po jego ustąpieniu ze spółki, ani koszt utylizacji tych rzeczy, najem pomieszczeń, wierzytelności wspólników wobec podmiotów trzecich itp. Nie można dodatkowo przeoczyć prekluzji dowodowej i zaniechań dowodowych pozwanego w powyższych kwestiach, bowiem Sąd ustalając skuteczność oświadczenia o potrąceniu, musi m.in. zbadać, czy przedstawiona do potrącenia wierzytelność istniała w zgłoszonym rozmiarze (vide: wyrok SA w Warszawie z dnia 20 lutego 2015 r., I ACa 1251/14, LEX nr 166586). Zgłaszając zarzut potrącenia pozwany powinien był więc zindywidualizować swoją wierzytelność oraz skonkretyzować jej zakres przedstawiony do potrącenia z wierzytelnością powoda, wskazując zwłaszcza przesłanki jej powstania, wymagalności i wysokości oraz dowody w celu ich wykazania. Oświadczenie o potrąceniu powinno jednoznacznie precyzować wolę potrącenia, a w swej treści konkretyzować własną wierzytelność i jej zakres przedstawiony do potrącenia z wierzytelnością powoda, wskazywać również przesłanki jej powstania, wymagalności i wysokości (vide: wyrok SA w Białymstoku z dnia 26 marca 2015 r., I ACa 958/14, LEX nr 1667510). Pozwany natomiast nie załączył dokumentów świadczących o kosztach przechowywania rzeczy stanowiących współwłasność wspólników (...) spółki cywilnej. Co więcej, jeżeli maszyny nadal pozostają w majątku spółki – a zeznań J. K. (1) złożonych na rozprawie w dniu 31 sierpnia 2017 r., wynika, że tak – to z kosztów przechowywania tych rzeczy, które wchodzą dalej do wyniku finansowego spółki, pozwany J. K. (3) będzie się rozliczał z drugim ze wspólników. Dodać należy także, że jak wskazał pozwany, koszty zaczął ponosić od grudnia 2012 r., przedstawione przez niego faktury za utylizację włókien tekstylnych na łączną kwotę 2.899,00 złotych netto, zostały wystawione w 2016 roku, a więc dwa lata po wystąpieniu powoda ze spółki, zatem wszystkie te koszty powstały w chwili, gdy powód przestał być wspólnikiem spółki.

W niniejszej sprawie powód pierwotnie dochodził kwoty 76.131,59 zł, następnie powód ograniczył żadaną kwotę do 61.569,44 zł. Z wyliczeń biegłego z zakresu rachunkowości w wariacie pierwszym wartość udziału wspólnika została wyliczona na wyższą kwotę 62.686,94 złote. Sąd uwzględnił zatem powództwo do kwoty żadanej, w pozostałej części oddalił powództwo, bowiem powód formalnie nie cofnął pozwu i nie zrzekł się roszczenia ponad tę kwotę.

O odsetkach ustawowych od zasądzzonego świadczenia Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 481 § 1 k.c., zgodnie z żądaniem pozwu. Pozew został doręczony pozwanym w różnych datach i tak pozwanemu J. K. (1) w dniu 9 listopada 2015 roku, natomiast pozwanemu A. F. (1) w dniu 23 listopada 2015 roku. Sąd zasądził odsetki liczone od tych wskazanych dat do dnia zapłaty.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje postawę prawną w art. 98 k.p.c. Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.

W niniejszej sprawie powód pierwotnie dochodził kwoty 76.131,59 zł, następnie w związku z ograniczeniem powództwa ostatecznie żądał kwoty 61.569,44 złotych. Sąd uwzględnił powództwo co do kwoty żądanej, a w pozostałej części oddalił powództwo przyjmując, że powód wygrał niniejszy spór w 80%, a pozwani w 20%. Proporcja ta pozwala na ustalenie, że prawie w całości powód wygrał proces.

Na koszty procesu poniesione przez powoda złożyła się opłata od pozwu w kwocie 3.807,00 zł i koszty zastępstwa prawnego w kwocie 3.600 zł ustalone na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.), opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 złotych, oraz kwota 3.000 zł na opinie wydane w sprawie, zatem od pozwanych zasądzono solidarnie na rzecz powoda w pkt 3 wyroku kwotę 10.424,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z dnia 1.09.2005 r. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) Sąd w punkcie 4 wyroku nakazał pobrać solidarnie od pozwanych na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 2.725,00 zł z tytułu nieuiszczonych kosztów sądowych w postaci wynagrodzenia biegłych.

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć:

- pełnomocnikowi powoda,
- pełnomocnikowi pozwanego A. F. (1),
- pozwanemu J. K. (1) z pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia apelacji.

2. projekt uzasadnienia przygotowany przez asystenta i zaakceptowany po zasadniczej korekcie sędziego.